

Enviar la Correspondencia a: Cas. Correo No. 8, Sucursal 17 - Bs. Aires.

Redacción y Administración
C. RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA
SUD AMERICA - ORGANO DE LA SOCIEDAD YUGOESLAVA
"HOGAR POPULAR ESLOVENO"

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELECTUAL
No. 278386

CORREO
ARGENTINO
Sucursal 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

ANUARIO:
Za eno leto \$ 8.—
Za pol leta \$ 5.—
Za inozemstvo 2 dolarja
Posamezna štev. 20 cts.

LETO (AÑO) III.

BUENOS AIRES 20 DE ABRIL (APRILA) DE 1949

Núm. (štev.) 28

Unas palabras frente a la ASAMBLEA GENERAL

El 24 de abril se ha de llevar a cabo la Asamblea General de la colectividad eslovena con el fin de pasar revista a la actividad desarrollada y ver como se encuentra la unidad tan bien afianzada en la Asamblea Constituyente de todas las organizaciones eslovenas efectuada el 21 de diciembre de 1947, así, como en relación a esta unidad, ver como hemos impulsado el progreso de nuestras sociedades. Entendemos que esta Asamblea es histórica para el futuro de los eslovenos radicados en la República Argentina, porque por la posición que esa Asamblea asuma se podrá ratificar la unidad que a costa de enormes sacrificios hemos conseguido y que servirá a su vez como magnífico ejemplo de afianzar la unidad de toda la colectividad Yugoslava que en los actuales momentos se encuentra desgraciadamente desunida y desorganizada.

Como se encuentra en la actualidad "SLOVENSKI LJUDSKI DOM", y las filiales que lo componen.

"SLOVENSKI LJUDSKI DOM" en la actualidad se encuentra inactivo, puede decirse en toda su actividad. El ejemplo de unidad y de fuerza de los eslovenos que hemos demostrado el 21 de diciembre de 1947 y posteriormente, hasta la declaración del Plenario del Consejo Central Yugoslavo, y servía como ejemplo para todos los yugoeslavos, hoy día, no lo representamos. La labor pro progreso y el cumplimiento del programa que ante sí tenía trazado "SLOVENSKI LJUDSKI DOM", se ha visto obstaculizado por la causa fundamental de ese pronunciamiento del Plenario del Consejo Central el 24 de julio de 1948, donde se resolvió que las sociedades agrupadas en el C. C. Yugoslavo tendrían que pronunciarse sobre el entredicho entre el Cominform y el P. C. Y. en el sentido de condenar a las actuales autoridades de la RPF Yugoslava.

La labor de S. L. D. se encuentra paralizada y obstaculizada. Varias de sus filiales vacilan y algunas dan magos de alejamiento, de separación — no por la decisión de sus socios — sino por algunos elementos divisionistas como los J. Pecenko, Vinko Batagelj, Viktor Cernic de ex GPDS por sus ambiciones sectarias, personales y antiunitarias, que se han desligado de los compromisos contraídos dentro de la unidad eslovena y sin esperar el veredicto democrático de los asociados eslovenos, para arreglar los entredichos internos, se han tomado el trabajo de alejar al ex GPDS de S. L. D.

Estos días, y antes de la Asamblea, vemos que entre los eslovenos se reparte un volante suscripto por la Juventud de S. L. D. el cual reproducimos textualmente en otro lugar.

Consideramos la actitud de la Juventud, por el simple hecho de lanzar este volante, atentatorio a la unidad y a la disciplina de la colectividad eslovena organizada. Debe entenderse que ninguna de las ramas de S. L. D. pueden tomarse decisiones de tal gravedad de pasar por encima de la C. D. de S. L. D. y proponer lista propia, haciendo la división entre la posición de tal llamada de la "juventud" y de los "viejos". Aquí no hay problema de la juventud y de los viejos, sino que se trata de la marcha unitaria y del progreso de nuestras sociedades eslovenas y de la unidad de todos los Yugoslavos, para lo cual son útiles todos los eslovenos de sentimiento patriótico y democráticos.

En el volante se dice: "... los motivos que causaron la suspensión de la publicación de 'MLADINSKI GLAS'".

En la reunión extraordinaria de S. L. D. convocada el día 27 de julio ppdo. se resolvió unánimemente y en presencia de los delegados de la juventud no aceptar las decisiones tomadas en el Plenario del 24 de julio por considerar, como lo dicen nuestras actas, que produciría la escisión en el seno de S. L. D., (más detallado al respecto ver el N° 16 de "SLOVENSKI GLAS" de 27 de septiembre ppdo.).

El 18 de sept. se ha traído a la redacción de "SLOVENSKI GLAS" la resolución de la Fed. Juvenil Yugoslava, donde se identificaba con la tomada por el Plenario del 24 de julio y que era contraria a la resolución unánime tomada por la reunión extraordinaria llevada a cabo el 27 de julio ppdo.

Se habla "sobre la desaparición de un cuadro de Simbrón 5148".

El cuadro arrancado de la pared era del Mariscal Tito, héroe de la lucha de los pueblos de Yugoslavia por su liberación al cual todos conside-

ramos como tal. Nosotros entendemos que arrancar el cuadro del hombre que guía los destinos de nuestros pueblos y que es apoyado por esos heroicos pueblos que supieron obtener su liberación y su soberanía en la lucha sangrienta contra el invasor nazi-fascista, y por encima del veredicto de los asociados, con procedimientos ocultos y débiles, con procedimientos antidemocráticos y exentos de toda moralidad societaria, debe calificarse y condenarse como un procedimiento suicida al progreso de nuestras sociedades.

Sobre "Juren y... procedimientos fascistas", ningún esloveno de sano juicio y que tenga como argumento la mentira y la falsedad, puede acusar a nuestras Sociedades, a S. L. D., a los hombres de responsabilidad en los mismos de usar "procedimientos fascistas" a que el manifiesto de la juventud alude?

Se habla sobre: "la situación de nuestra sociedad, con respecto al Consejo C. Yugoslavo".

Nuestra posición o sea de S. L. D. fué bien delimitada y aclarada en la reunión 27 de julio ppdo., en presencia de los delegados juveniles y tomada la resolución al respecto unánimemente. Sólo podemos decir que sobre la posición tomada en ese entonces por S. L. D. hoy la realidad de la situación nos dá la razón. Decíamos que tomar posiciones como las del Plenario traerían la escisión entre los eslovenos y entre los yugoeslavos en general, hoy día desgraciadamente es esa la situación: desunión, desorganización y lucha fratricida.

Hoy afirmamos que todos los eslovenos debemos estar unidos en conjunto con toda la familia Yugoslava, por encima de los conceptos que cada uno pueda tener sobre el entredicho entre el Cominform y el P. C. Y. Entendemos que S. L. D. debe representar la unidad ferrea como lo fué en su creación del 21 de diciembre de 1947. Comprendemos que estamos totalmente atrasados en llevar a cabo los programas culturales, ayudistas, progresistas que hemos trazado para S. L. D. y que a eso deben sumarse nuestras fuerzas colectivas. Declaramos que no mantenemos ni permitiremos mantener "neutralidades" desfrizadas, como se dice, sino que tan sólo queremos mantener la línea única que puede salvar a S. L. D., a nuestra colectividad, a todos los yugoeslavos de un desastre total.

declaramos

que frente a esta situación de desunión, de luchas intestinas, de incompreensión, de mentiras, el que gana en este río revuelto son los ustasis, los chetniks, que más de 30.000 se encuentran en Argentina.

declaramos

que esta unidad de los eslovenos y de todos Yugoslavos es tan necesaria al lado de los hermanos de los demás colectividades eslavas, para fortalecer la UNION ESLAVA, tal como la quieren nuestros pueblos.

Nosotros debemos salir a la Asamblea General exentos de rencores y encausar la unidad de nuevo. Nadie debe alegrarse porque S. L. D. se debilita, esto es de reaccionarios. Hacemos un llamado a la juventud, que su posición no debe ser la asumida, que es sectaria y divisionista, sino la que aquí señalamos y queremos la colaboración fraternal de todos los eslovenos libres y democráticos.

declaramos

estar de acuerdo con el MANIFIESTO lanzado a la colectividad yugoeslava por la Comisión de Organización pro segunda Conferencia de la colectividad yugoeslava en la República Argentina, con el fin de afianzar la unidad de todos los yugoeslavos contra la reacción, por su progreso y en solidaridad con nuestros pueblos que edifican la Yugoslavia nueva, socialista, al lado de todos los pueblos amantes del progreso, de la libertad y de la PAZ tan reclamada hoy día por toda la humanidad.

En Buenos Aires, abril 17 de 1949.

JOSE VIZINTIN
Secretario de S. L. D.

EMILIO SEMOLIĆ
Presidente de S. L. D.

Mladinski Glas

Priobčujemo v celoti in dobesedno manifest, ki ga je izdala mladina Slovenskega ljudskega doma.

A LOS SOCIOS, SIMPATIZANTES Y COMPATRIOTAS

Como se ha venido publicando últimamente en "Slovenski Glas", todos nuestros compatriotas habrán tenido oportunidad de observar que la situación del sector Esloveno de nuestra colectividad, tanto en lo interno como en lo referente a las relaciones con el Consejo Central Yugoslavo, no son todo lo claras y patrióticas que la hora actual exige, y que nuestros compatriotas desearían que fueran.

Ante los cargos que en editoriales de nuestro periódico se hacen a la juventud del "Slovenski Ljudski Dom", nuestra Comisión Juvenil Central considera un deber dirigirse a nuestros socios en primer lugar, y a todos los eslovenos y yugoeslavos en general, para puntualizar y poner en su lugar, las opiniones que en forma tan irresponsable se vierten en nuestro periódico. Para esto, en la última Asamblea General de nuestra juventud, se ha decidido dar a publicidad los detalles y aclaraciones necesarios.

En primer lugar es necesario dar a conocer los motivos que causaron la suspensión de la publicación de "Mladinski Glas". A raíz del activo del C. C. Yugoslavo del 24 de julio ppdo., nuestra Federación Juvenil dió a conocer un manifiesto adhiriéndose a la resolución del mencionado activo, y solidarizándose con el C. C. Yugoslavo, manifiesto que no se quiso publicar en nuestra página juvenil por parte de la dirección del periódico, por lo cual se suspendió la publicación de la misma. Hasta tanto se censure los materiales de la juventud, no se publicará "Mladinski Glas".

En segundo lugar, como consecuencia de la desaparición de un cuadro del local de Simbrón 5148, en el que muncionaba la comisión juvenil, por resolución personal de un miembro de la Comisión Directiva, sin consultar con la misma, fué impedida la entrada al mencionado local, a la juventud, en presencia del presidente de nuestra Sociedad. También se planteó la expulsión de cuatro compañeros de la juventud como consecuencia de la mencionada desaparición. Lo más llamativo del caso era que quienes tenían más interés en expulsar a esos cuatro compañeros que eran los ex colaboradores de Hladnik y los que en el año 1942 renegaron de la U. Eslava, y que, por otra parte, aportaron menos a la unidad de nuestra colonia.

Todas estas maniobras solo pudieron llevarse a cabo ante la pasividad cómplice de los que en otro tiempo se llamaban a sí mismos "izquierdistas". Al mismo tiempo, el compañero Juren, encargado de la cobranza de las mensualidades, fué expulsado de la C. Directiva y de la Central por defender a la juventud, y decir que los métodos que se estaban empleando en nuestra sociedad, eran propios de fascistas.

Pero en vista que todas estas maniobras no daban el resultado apetecido, la filial Paternal y los socios del ex GPDS realizaban sus asambleas, dirigidas por los miembros de la C. Directiva pertenecientes a dichos sectores, el mismo día que nuestra colectividad organizaba su picnic en V. López, esto es el 2 de enero del corriente año, sin haber notificado previamente a la Central como debía haberlo hecho la filial Paternal. En cuanto a los socios del ex GPDS, es de hacer notar que forman parte de la Central lo cual quiere decir que formaron un grupo no reconocido estatutariamente.

Esta fué, prácticamente, una puñalada pod la espalda aplicada a nuestra unidad. En dichas Asambleas se decidió el retiro del S. L. D. de la filial Paternal, cuya comunicación se recibió oficialmente según consta en Actas, el día 19 de enero del etc. año. En cuanto a los integrantes del ex GPDS comunicaron su retiro el día 2 de marzo del etc. año.

Además, según las manifestaciones de los delegados de la filial Paternal, apoyadas ampliamente por los miembros de la C. D. pertenecientes al ex GPDS, se dejó claramente establecido que la filial Paternal no se sometería a la opinión de la mayoría de nuestros socios, libremente manifestada en Asamblea General. Así pues, que ante esa situación se pone de manifiesto que la colaboración de dichos sectores en cualquier empresa que beneficia a nuestra colectividad, y que no fuera de su agrado, sería nula. Esto en cuanto a la situación interna se refiere. Pero la situación de nuestra sociedad, con respecto al C. C. Yugoslavo, a la que ha sido llevado por el grupo que ahora la dirige, es mucho más grave, por cuanto atenta contra la unidad de la colectividad yugoeslava.

En este sentido es necesario hacer notar que a raíz de la declaración emitida por el C. C. Yugoslavo en el Activo General de la Colectividad del día 24 de julio ppdo., aprobada por la inmensa mayoría de los delegados asistentes, y rechazada por algunos miembros de la delegación de nuestra sociedad, se produjo la renuncia de los miembros del sector esloveno que integraban el Consejo conjuntamente con algunos miembros del sector yugoeslavo en general, lo cual trajo como consecuencia el retiro de nuestra sociedad del Consejo C. yugoeslavo, sin la previa consulta de los socios, y la iniciación de una campaña destinada a hacer desaparecer el Consejo C. Y. Es de hacer notar que una semana antes, esto es el 17 de julio del ño ppdo. se intentó tomar posición oficialmente en "Slovenski Glas", a favor de P. C. Yugoslavo, lo cual significaba la ingerencia directa en política de nuestra Sociedad contrariamente a lo establecido por los estatutos de la misma. Actualmente, siempre con el manto de una pretendida "neutralidad", algunos de los principales dirigentes de nuestra colectividad, colaboraron y formaron otro Consejo Central Yugoslavo, destinado a consumir la división en la colectividad Yugoslava; con lo cual han puesto en descubierto sus sucias maniobras que en nada benefician a nuestra sociedad haciéndola apa-

ATLANTSKI PAKT

Vojni pakt proti delovnemu ljudstvu

Noben mednarodni dogovor po vojni ni tako vznemiril sveta, kot ravno Atlantski pakt, kateri je bil prve dni t. m. podpisan v Washingtonu med sledečimi državami: ZDA, Anglijo, Francijo, Kanado, Belgijo, Holandsko, Luksemburško, Norveško, Dansko, Islandijo, Portugalsko in Italijo.

O njem se ne razpravlja samo v parlamentih in diplomatskih krogih, ampak je predmet širokih razpravljaj povsod, zlasti med delovnim ljudstvom, ki se je po drugi svetovni vojni naučilo presojudati vse svetovne dogodke s stališča miru ali vojne.

Ravno to splošno zanimanje in razburjanje daje Atlantskemu paktu pečat vojnega pakta, sklenjenega med kapitalističnimi državami, da bi uničile demokratične pridobitve delovnega človeka, ki si jih je izvojeval v revolucijah druge svetovne vojne.

Brez dvoma pomeni Atlantski pakt odkrit in načrten pričetek pripravljaj nove vojne, čeprav njegovi pobudniki zatrjujejo nasprotno, da predstavlja obrambo krščanske kulture in civilizacije proti nekemu namišljenemu sovražniku, ki bi jo hotel uničiti. To so pač stare fraze in preveč obrabljeno ravno v drugi svetovni s strani nacistov in fašistov.

Ljudstvo se danes ne da več zavajati od takih fraz in predobro pozna cilje in metode izkoriščevalskega razreda, da bi mu verjelo.

Zlasti je imela sklenitev Atlantskega pakta velik odmev v Italiji, kjer se je demokristjanska vlada z vsemi silami trudila, da je v ta pakt vpregla italijansko ljudstvo in tako privedla državo zopet v vojne avanture in propad.

Vršila so se po vsej Italiji profestna zborovanja in demonstracije proti novi vojni, proti Atlantskemu paktu, v obeh zbornicah pa ogorčene debate med demokristjansko večino in opozicijo. Voditelj italijanskih socialistov Nenni je zahteval, naj se izvrši ljudski referendum o pristopu v pakt. Volitve 18. aprila še ne pooblaščaj demokristjane, da napravi ta usoden korak, ker se to protivi ustavi in obljubam volilcev pred državnimi volitvami. Takrat so demokristjanski demagogi dobili večino ne samo zaradi podpore od zunaj in iz Vatikana, temveč tudi zaradi tega, ker so ljudstvo nalagali, da se ne bodo vezali z nobenim taborom. Danes so to obljubo prekršili, zato naj bi stopili z referendumom pred ljudstvo in bi videli, da bi se večina izrekla proti vstopu v Atlantski pakt, katerega smatra za vojni pakt, naperjen proti vzhodnim demokratičnim državam. Ljudstvo je sito vojne.

Atlantski pakt in OZN

Atlantski pakt je Washingtonska zarota proti miru in pristaši pakta trdijo, da je v skladu z ustanovno listino OZN. To dejstvo prav posebno poudarjajo ter s tem nehoti izražajo svoje spoštovanje do te mednarodne organizacije. Oni namreč dobro vedo, da narodi kljub vsem težkočam še naprej gojijo zaupanje v OZN, in hočejo ljudem dokazati, da je namen podpisa atlantskega pakta okrepiti to organizacijo.

Tudi ni atlantski pakt v skladu z bistvenimi določbami ustanovne listine, temveč je nasprotna popolnoma v opreki s samimi načeli, na katerih ta listina sloni.

Tudi ako bi bila Atlantska pogodba "regionalna" (kakor člen 52 ustanovne listine izrecno dovoljuje sklepanje pogodb ali ustanavljanje regionalnih organizacij, katerih delovanje je regionalnega značaja), je jasno, da bi njeno dovoljenje bilo podrejeno odobritvi Varnostnega sveta, torej odobritvi Sovjetske zveze same. Člen 53 te listine namreč pravi, da brez privolitve Varnostnega sveta ni dovoljeno podvzeti nobene akcije na osnovi regionalnih sporazumov ali ustanov. Jasno je, da se podpisniki protisovjetskega pakta nečejo podrediti tej osnovni točki listine. Podpisniki pakta se tudi ne sramujejo izjaviti, da je njihov sovražnik ZSSR.

Protislovja med atlantsko pogodbo in listino OZN so tako številna in porna, da se niso podpisniki niti trudili obvestiti OZN o poteku svojih pogajanj, kar je po členu 54 njih obveznost. Oni so videli, da bi jim javni nastop ne bil v korist in da bi zlasti ne mogli dokazati, da je njih delovanje v skladu s cilji in načeli Združenih narodov (člen 52).

Kar se tiče načrtov ameriških voditeljev, dati državam podpisnicam atlantskega pakta finančno pomoč (2.000.000.000 dolarjev), ki bo namenjena utrjevanju njihove notranje politike s pretvezo borbe proti komunizmu, je jasno, da so ti načrti očitna kršitev določb ustanovne listine, ki določa: nobena določba te listine ne pooblašča Združenih narodov posegati v notranje zadeve, ki bistveno spadajo v kompetenco držav samih.

Tako z vseh gledišč, pa naj se uveljavi kakor koli, atlantska pogodba uničuje same temelje OZN. Na noben način ni mogoče izjavljati svojo prednost OZN in hkrati tudi atlantski pogodbi. Sovjetska zveza je to pot še enkrat pokazala svojo voljo po miru s tem, da je v odgovor washingtonski zaroti izjavila, da se bo vse odločneje borila za okrepitev OZN.

reer como tomando una posición que nada tiene en común con el deseo de la inmensa mayoría de nuestros asociados. En todas estas maniobras colaboran activamente personas conocidas desde hace tiempo entre nosotros por sus actividades destructivas y sectarias.

Es por todo esto, que nuestra juventud ha decidido en su última Asamblea General lo siguiente:

1º—Presentar una lista de candidatos para integrar la futura Comisión Central del Slovenski Ljudski Dom, para la cual se solicita el apoyo de toda la opinión sana de nuestra colectividad, haciéndose necesaria la presencia en la Asamblea General de la sociedad, de todos los socios que apoyen a la juventud.

2º—Hacer pública esta declaración, haciéndola llegar a las manos de todos nuestros asociados.

De triunfar la lista que la juventud presentará, se desarrollará un programa destinado a beneficiar a nuestra colectividad, mediante el estudio, adquisición y realización de un campo deportivo, cultural y social que satisfaga las aspiraciones de todos nuestros asociados en general y de nuestra juventud en particular. Al mismo tiempo se tratará de pacificar todas las cuestiones suscitadas y que en nada benefician a nuestra colectividad. Así mismo se imprimirá al periódico el carácter informativo que debe tener:

LA JUVENTUD DE "SLOVENSKI LJUDSKI DOM"

Svetovne vesti

KP Grčije zavrača spletke okrog Makedonskega vprašanja

Radijska postaja Svobodne Grčije je prejšnji mesec oddajala demanti CK KP Grčije, ki pravi med drugim: Zadnje dni se je z različnih strani predvsem iz monarhofašističnih Aten in Londona pojavila v različnih oblikah in na različne načine ista lažna ter klevetniška vest, da je sklenila KP Grčije različne sporazume za ustvaritev balkanske komunistične federacije in makedonske države, ki bi združila vse dele Makedonije v Jugoslaviji, Bolgariji ali Grčiji.

Vse te vesti so lažne in klevetniške. Njihov namen je pomagati monarhofašistom v borbi proti nam, razbiti enotnost grškega in makedonskega ljudstva in zasejati razdor med bal-

kanske narode.

Peti plenum CK KP Grčije, ki je zboroval od 30. do 31. januarja 1949, je razglasil, da bo posledica zmage demokratične armade ta, da bo vzpostavil makedonski narod svojo nacionalno suverenost, kakor to sam hoče. Da bi to dosegel, preliva tudi sedaj svojo kri. To je stališče KP Grčije do makedonskega vprašanja. Oba naroda, grški in makedonski, se skupno borita za svojo svobodo. Posledica zmage bo, da bo vsak narod svobodno in suvereno odločil o svoji nadaljnji poti. Tega ljudskega, demokratičnega stališča KP Grčije ne more popačiti nobena klevetniška govorja in polemika sovražnikov naše borbe.

— **V Bolgariji je bil odstavljen prvi podminister F. Kostov**, ki je bil ob enem predsednik komisije finančnih in ekonomskih zadev. CK KPB je Kostova odstavil vsled njegovih velikih pogrškov napram partiji in radi nepravilnih metod pri vodstvu državnih zadev.

V istem času, ko se je javilo odstranitev Kostova, se je tudi opozorilo, da se bo izvršilo v večjem "čiščenju" KP Bolgarske. Poročila pravijo, da je v Bolgariji zaprtih nad 200 komunistov in da se med temi nahaja tudi Kostov. To zadnje poročilo pa ni uradno potrjeno.

Vsekakor izgleda, da v Bolgariji ni vse v redu.

— **V Londonu je pričelo stakati 12.000 pristaniških delavcev**, radi odpostavitve 32 delavcev. Delavska Pristaniška zveza je te delavce odslovila pod pretvezo starosti, slabega zdravja ali nesposobnosti za delo.

— **Nova država Izrael je odklonila ameriško pomoč**, katero se ji hoče priditi potom Marshallovega načrta.

— **19 odličnih nacistov je sodišče v Nürnbergu obsodilo na od 3 do 25 let prisilnega dela**, za zločine, ki so jih vršili nad ljudstvom za časa zadnje svetovne vojne. Obtoženci bodo s prav lahko kazni plačali izvršene zločine.

— **Družba Swift Internacional je naložila letno poročilo**, v katerem zelo toži, da je bilo v letu 1948 samo 1.446.200 dolarjev dobička, medtem ko je znašal 3.716.097 dolarjev v letu 1947. Da so dobički tako znatno padli, družba Swift dolži argentinsko vlado, češ, da jo je ta primorala izpolnjevati vladne odloke in druga pravila.

— **Anglija bo potrošila milijarde za obrambo v današnji mirni dobi**. Parlament je odobril proračun za oborože-

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

"Jugoslavija ne bo šla nikdar na stran reakcionarnih vojnih mešetarjev"...

JE REKEL MARŠAL TITO NA TRETJEM KONGRESU NARODNE LJUDSKE FRONTE

Dne 9. t. m. je pričel z zasedanjem tretji kongres Ljudske Narodne Fronte, na katerem je govoril maršal Tito. V svojem govoru je izjavil, da se med najvišjimi vrhovi Komunističnih partij najdejo voditelji, ki so agenti nekaterih kapitalističnih držav. "V nekaterih državah — je dodal — so ti ljudje padli v mreže Gestapa v času zadnje vojne."

Maršal Tito je obtožil Kominform, da skuša zanetiti državljansko vojno v Jugoslaviji z namenom, da bi tako odvzeli oblast ter suverenost državi. "Mi — je dejal — se borimo proti tem namenom Kominforma, ker nimajo nič skupnega z načeli marksizma-leninizma v enakopravnosti pravic in suverenosti malih narodov."

Titov govor je bil eden izmed najbolj ostrih proti Kominformu. V istem je poseno razglasil, da "Jugoslavija ne bo šla nikdar na stran reakcionarnih vojnih mešetarjev, ki upajo, da računajo z nami v svojih vojnih načrtih radi težkega stanja v katerem se nahaja naša država."

Obtožil je svoje stare prijatelje Kominforma in pozival Narodno Fronto naj se upre in vztraja napram vsem pozivom, ki so naperjeni na narode Jugoslavije, da bi se s silo odstranilo iz vodilnih in odgovornih mest sedanje voditelje Jugoslavije. "S takimi sredstvi skušajo povzročiti v naši deželi državljansko vojno. To je nazadnjaški in sovražen postopek proti eni zavezniški in tudi socalistični državi."

Zanikal je, da se Jugoslavija nagiba na zapad ali da je v katerem si bodi oziru opustila naklonjenost do Sov. Rusije ter svoje stališče proti "zapadnim vojnim mešetarjem." Rekel je: "V poročilih, da nam zapad prodaja

vse kar želimo, je več opravljanja kot pa resnice. Mi bomo trgovali, da nakupimo vse one stvari, ki jih potrebujemo ter bomo prodajali vse kar moremo, da tako lahko plačamo uvoz strojev. Bil bi zločin proti naši socialistični državi, da bi tako ne postopali. Oni nam bodo dali stroje in tovarne in mi jim bomo dali kar premoremo in kar lahko zmoremo v denarju in obratno."

Ko je omenil o sedanjih aretacijah visokih funkcionarjev bolgarske vlade, je Tito med drugim rekel, "da so bili v službi nekih špijonskih kapitalističnih organizacij."

"V zadnjih dneh — je dostavil — je bilo večje število voditeljev komunistične kompartije razkrinkanih in aretiranih. Oni ljudje so bili na splošno najbolj strupeni obrekovalci naše države, bodisi pred in po resoluciji Kominforma. Hočem omeniti tu edino slučaj Trajka Kostov (podminister bolgarske vlade in član centralnega odbora Komunistične partije Bolgarije). Za časa vojne, pod režimom kralja Borisa je bil Kostov aretiran in skupno z eno skupino komunistov interniran. Fašisti so pobili vso to skupino in navzlic temu, da je bil Kostov poznan kot eden najbolj važnih voditeljev, so samo njega pustili pri življenju. Zakaj? Naravno, da je pri tem obstojal neki vzrok. Mi smo dolgo let sumili, da je bil "agent neke skupine" in nekateri tovariši so že davno izrazili svoje mišljenje v tej zadevi. Medtem ko bi nekateri lahko dali natančne informacije, so zbežali v Stambul ali v zapadne države. Naravno in več kot gotovo je, da bi vsi ti dali podatke, katere imajo o Kostovu, da je pripadal tuji špijonaški službi."

VESTI IZ JUGOSLAVIJE ... "BORBA" DOSEGLA NAKLADO PREKO POL MILIJONA

Pred vojno je bila najvišja naklada dnevnega časopisja 384.900 primerov. Danes pa tiskajo v Jugoslaviji 1 milijon 268.000 časopisov. Največjo naklado doseže glasila KP "Borba", t. j. od 510.000 do 570.000 izvodov. Če vzamemo, da povprečno čitajo vsak dnevnik tri osebe, pomeni, da ima "Borba" 1.500.000 čitateljev.

Da lahko precenimo razširjenost osrednjega jugoslovanskega časopisa, moramo njegovo naklado primerjati z drugimi časopisi, ki uživajo sloves "svetovnih časopisov". Naklada ameriškega "Newyork Times" doseže v delavniku naklado 550 tisoč, londonski "Times" dnevno 250.000 izvodov, pariški "Monde" je dosegel 175 tisoč izvodov.

25.000 DOLARJEV ZA TRAKTOR

"RAD" (Delo) je prve dni tega meseca v svojem uvodniku opozoril države, ki predstavljajo Kominform, da: "ne kritike, ne ekonomske sankeije nobenih vrst in tudi ne 'prepričevalne' metode nas ne bodo odvrnile iz zmagovalne poti."

Nadalje se v članku omenja izjava maršala Tita, ko je rekel, da njihovi kritiki hočejo, da Jugoslavija ostane "nazadnjaška, zasledovana in nepismena, založnica proizvodov in pridelkov po znižanih cenah in to za "prijateljske" države, ki so se industrializirale.

Toda — dodaja — metode za izmenjavo proizvodov med socialističnimi državami so se nadaljevale kakor v preteklosti, t. j. po kapitalističnemu sistemu in prostih predlogih: prodajati po najvišjih cenah in kupovati po najnižjih.

Nadalje "Rad" pojasni kako so nove demokracije izkoriščale Jugoslavijo in navede primer: "za traktor, ki ga je kupila naša država, je morala izvoziti 36.250 kg koruze, 377 ton bauksita ali 60.042 kg bakra ali svinca. Upoštevajoč, da je svetovna cena bakru 0,235 dol., je torej Jugoslavija plačala posamezni traktor nad 25.000 dolarjev."

"Dodati je treba, da v mnogih slučajih, naši "prijatelji", kakor tudi imperialistične države so nas kratkoma lo ropali, kakor slučaj Ogrske, ki zahteva 350 odst. poviška za potreščine, ki jih mi potrebujemo."

PROIZVODNJA ZDRAVIL V JUGOSLAVIJI

Jugoslovanska industrija proizvaja sedaj veliko količino zdravil, kirurških instrumentov in drugega zdravstvenega materiala, ki so jih pred vojno uvažali iz inozemstva. Tovarna "Pliva" v Zagrebu, ki predstavlja eno najboljših tovrstnih podjetij v Jugoslaviji, je v zadnjih dveh letih izdelala 14 vrst zdravil, ki so jih prej uvažali. To podjetje izdeluje tudi številne kirurški instrumente.

(nadaljuje na str. 5)

Zagrebski velesejem

bo predstavljal pregled industrije in kmetijske moči Nove Jugoslavije ter pokazal visoko kvaliteto proizvodnje in proizvodov jugoslovanskih narodov, ki v naporni borbi za izvršitev Petletke ustvarjajo pogoje za nagel ekonomski razvoj svoje zemlje.

Velesejem se bo vršil od 17. septembra do 2. oktobra 1949.

Vse potrebne informacije o Zagrebškem velesejmu se dobijo pri Trgovinskem Izaslanstvu FLRJ v Buenos Airesu, Av. de Mayo 1370-III telefonska številka 37 - 4551 in 37 - 8726

MEHANIČNA DELAVNICA
JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-640

ZELEZO - BETONSKO PODJETJE
RUDOLF KOMEL

ZA NAČRTE IN PRERACUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: Sociedad Yugooslava "HOGAR POPULAR ESLOVENO"
CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502
Director: LADISLAV ŠKOF — Administrador: VICENTE SUBAN

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larcañaga 2235.
Za Sacavado in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.
Za Mar del Plato: David Grilj, Calle 90 No. 58 — Mar del Plata.

Núm. (Štev.) 28 — 20. aprila 1949

No. 28

NAŠ OBČNI ZBOR

Loči nas komaj par dni od običnega zbora Slovenskega ljudskega doma, ki bo brezdvomno eden najvažnejših v naši izseljeniški zgodovini. Naše članstvo bo v nedeljo izreklo svojo besedo in dalo svoj glas od katerega je odvisno bodoča delovanje ne samo nas Slovencev, temveč celo naše jugoslovanske naselbine.

Skupina mladine, odvisna le od tujih vplivov si že več časa pripravila teren za ta občni zbor, kateri teren se na danes maže. Kakor smo že večkrat novdarili, seje pri tem nesploh in sodelovanje med našimi člani. Tudi smo že rekli, da se poslužuje laži in vsakovrstnih metod za doseg svojih ciljev. Da je naša trditve resnična, nam to potrjuje manifest, ki ga je ta skupina izdala v imenu mladine Slov. ljudskega doma, ki ga noselci in dobesedno objavljamo. Kdor trezno preudari vsebino istega, bo razvidel da je ravno mladina, ki novroča razbijačko delo v naši naselbini.

V manifestu se največ govori namram "SLOVENSKEMU GLASU" in ZNANI SO NAM ŽE VEČ ČASA NAMENI TEGA ROVARJENJA Mladina nima človeka, ki bi v listu branil njihovo stališče, da bi niso v skladu J. T. Glasa in zato se hoče "SLOVENSKI GLAS" uničiti. Ne zavedajo se ti ljudje, da list mora s pisanjem ustreči želiam vseh naročnikov in ne ambicijam majhne skupine.

Kakor je razvidno v našem listu, mladinski odsek je onustil svojo mladinsko stran in to takoj na resoluciji Informbiroja. V manifestu se izjavlja, da je mladina onustila "Mladinski glas" vsled tega, ker se ni hotelo v listu objaviti resolucije Fed. jug. mladine. Vprašamo na mladino, čemu je prekinila svojo stran že v par številkih predno je bila izdana resolucija F. J. M.?

Prepričati se hoče tudi naše čitatelje, da so nisma iz domovine, objavljena v našem listu, nonarejena ter da se nisma s slabimi in nasprotnimi poročili noče v listu objaviti. V uredništvu imamo vsa do sedaj objavljena nisma in so ta na razpolago vsakomur, ki se hoče prepričati, da so ista avtentična. Tudi nismo odklonili še nobenega pisma, ki nam je bilo poslano v objavo. Objavili bi na lahko nisma, ki so bila poslana iz Argentine našim novratnikom, v katerih se jih narroša, naj pišejo vesti, ki bi služile razbijaškemu namenom gotove skupine.

Čudno izgleda, ko se v manifestu očita bivšemu GPDS in podružnici Paternal da so se gotovi sestanki vršili zahrbtno. Podobnih "grehov" ima mladina toliko, da bi morala v tej zadevi popolnoma molčati. Celotni občni zbor je mladinski odsek pripravil brez privoljenja C. odbora. In ne samo to, zahtevalo se je tudi, da naši starejši člani ne smejo prisostvovati na tem občnem zboru. Mladina na ni uspela v tem oziru.

V manifestu se tudi govori, da je ta namenjen vsem našim članom in vsakomur, ki se hoče pridružiti. Razpečuje se na tega le zaupnim članom, ki mladino podpirajo. Kaj nai to pomeni, si vsak lahko predstavlja. Zakasnilo smo z izidom lista prav zato, ker čakali smo, da manifest zagleda luč ter da ga v listu objavimo. S tem nokažemo našemu članstvu pravo sliko "poštenih in pravih" namenov in ciljev, za katerimi stremijo. Razkrinkano je torej ono "nepriustransko" stališče katero se hoče zavzeti v Slov. ljudskem domu.

Razvidno je, da naša mladina hoče zavzeti stališče, ki ni in ne bo neodvisno od tujih vplivov. Ali je to pravo stališče do vprašanja enotnosti, katero zahtevajo naše potrebe? Bodo naši člani na občnem zboru resno pomislili in razvideli, kie je bistvo nesoglasja in spora v naših vrstah? O teh zaključkih bomo v bodoče govorili.

Danes sta pred nami odrti dve poti: ena je pot enotnosti, katero smo si začrtali na ustanovnem občnem zboru: spoštovati tudi v bodoče naša društvena pravila in kot najvažnejše ne se vmešavati v nastali spor, ki je nastal med Kominformo in KPJ, ki je postalo osrednje vprašanje v naših organizacijah. Druga pot je: zrušiti enotnost, ki je toliko naporov in ogromnega truda zahtevalo od nas, kršiti naša pravila (ki v tem slučaju bi se moralo te spremeniti kakor je to zahteval nek član na zadnjem sestanku) in kot glavno: potrditi resolucijo plenaria J. C. S., katero nai obtožimo v imenu Slov. ljudskega doma sedanje jugoslovanske voditelje. Ta zadnja pot nas vodi v propast.

Naše članstvo ima sedaj besedo!

ČLAN, ČLANICA!

TVOJA DOLŽNOST JE, DA SE OBČNEGA ZBORA UDELEŽIŠ!
TVOJ GLAS BO ODLOČIL O NAŠI ENOTNOSTI IN BODOČEM
OBSTOJU NAŠEGA SLOVENSKEGA LJUDSKEGA DOMA.

DOMAČE VESTI

NOVI ZAKON ZA PRISELJENCE JE STOPILO V VELJAVO

S 1. aprilom t. l. je stopil v veljavo novi zakon za vse priseljence brez razlike, kateri določa, da vsi turisti, prehodni potniki ali potniki, si morajo poskrbeti tezaževno vizitko kontrole, katero izdaja Glavno Ravnateljstvo za Priseljence.

Med ostalimi odredbami gori omenjenega zakona je tudi določeno, da vsi tučci, kateri še nimajo argentinskih osebnih izkaznic (cédula de identidad) ali dovoljenje za stalno bivanje v državi, morajo v roku 180 dni zadevo urediti.

Opozorjamo naše cenj. čitatelje in vse rojake, ki nimajo še osebnih izkaznic, katere izdaja policija, naj si iste čimprej preskrbijo.

"KOZARE" V BUENOS AIRESU

Dne 11. t. m. je priplul v tukajšnje pristanišče naš jugoslovanski parnik "Kozare". Pripeljal je velik tovor raznega lesa, ki spada v okvir trgovskega sporazuma med FLRJ in Rep. Argentino. Potnikov ni pripeljal, ker je "Kozare" izključno tovorni parnik.

Jugoslovanski izseljenci imamo ponovno priliko, da pozdravimo našo narodno imovino in preko tega naše narode, brate in sestre. Spet imamo priliko, da dokažemo naklonjenost do naše daljne domovine, od katere smo toliko let že odtrgani. Dokažemo tudi, da smo ponosni ter da se smatramo del našega naroda, tistega naroda, ki se je v času osvobodilne vojske tako hrabro boril za napredek narodov celega sveta in ki danes v domovini gradi socializem.

Posadki "Kozare" kličemo: dobrodošli med nas in pozdravljeni!

SMRTNA NESREČA

V četrtek 14. t. m. opoldne se je Franc Gomišček vračal na svoj dom. Neoprezno je na ča kariti prekoračil ulico, da bi vstopil v kolektivo in v istem času se je pojavil pred njim omnibus števil. 168, ki ga je s sunkom prevrgel. Vsled padca je zadobil na glavi

težke poškodbe in v bolnišnici, Alvear kamor je bil takoj odpeljan, so ugotovili, da je njegovo stanje resno. Ni bilo več rešitve in naslednji dan je v prvih jutranjih urah preminul.

Pokojni Gomišček je bil doma iz Solikana in je star 63 let. Poznan je bil med našimi rojaki, ker se je pred leti aktivno udeleževal v naših organizacijah. Leta 1931 je bil tudi predsednik bivšega Ljudskega odra, ki se je mnogo trudil za napredek tega društva. V poznejših letih se je oddaljil od društvenega delovanja in si v okraju Obvos postavil lepo hišico, kjer naj bi mirno užival stara leta. Sreča pa mu nista bila naklonjena in nepričakovano ga je zadela smrtna nesreča.

Njegovo truplo je bilo prepeljano na dom komaj v soboto in naslednji dan se je vršil oogreb. Da je bil pokojni pri ljubljen med sovaščani in vsemi znanci, so to pričali številni venci, ki so mu jih poklonili, kakor tudi pogreb, katereterega se je udeležilo lepo število naših rojakov.

Tukaj zapušča soprogo Terezijo, poročno hčerko Almiro in sina Vladimira.

Ostalim naše iskreno sožalje!

BOLNI ROJAK NAPROŠA POMOČI

Naše uredništvo je prejelo pismo od Jožefa Keržič, ki se nabaia v zdravilišču Santa María (Córdoba). Sporoča, da se zdravi že leto in pol na pljučno bolezen ter da njegovo stanje je mnogo boljše. Da se popolnoma reši te hude bolezni, so mu zdravniki predpisali še majhno količino streptomocina, sicer 15 gramov.

Bolnik je porabil že vse svoje prihranke in ne more nabaviti potrebnega streptomocina. Obrača se do nas, naj posredujemo, da bi mu društvo poslilani rojaki prisrčno na pomoč. Obljubila, da bo dobrotnikom v bodoče povrnil vsoto, ki bi jo za zdravljenje trošili.

Ako bi kdo uslišal prošnio rojake nai to sporoči na naslov: José Keržič — Sanatorio Santa María — Córdoba ali pa na naše uredništvo.

Jug. Društvo "Slovenski Ljudski Dom"

vabi na

REDNI OBČNI ZBOR

ki se bo vršil dne 24. aprila t. l. ob 3 popoldne v centralnem sedežu "Slovenskega ljudskega doma" v ulici Coronel Ramón Lista 5158 s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdravni govor tov. predsednika.
2. Izvolitev predsednika omizja in dveh zapisnikarjev.
3. Poročilo glavnega tajnika.
4. Poročilo glavnega blaginika.
5. Poročilo urednika "Slovenskega glasa".
6. Izvolitev novega odbora za poslovno leto 1949-50.
7. Razno.

Član, članica!

Iskrena želja današnjega odbora je, da se članstvo "Slovenskega ljudskega doma" udeleži občnega zbora stoodstotno, ker le popolna udeležba bo pričala, da obstoja med našim članstvom visoka moralna in društvena zavednost.

V zadnjih mesecih je društvo preživljalo veliko notranjo krizo. Da uravnesimo vse nedostatke, ki sledijo vsaki krizi, je neobhodno potrebno treznih korakov za zajamčenje društvenega obstoja v bistvu kakor tudi za ohranitev v celoti vseh aktivnih moči na vseh področjih društvenega udeleževanja na podlagi društvenih pravil, ki so edina moralna podlaga in jamstvo za normalno društveno delovanje.

Cenjani tovariš-ica! V upanju, da boš izpolnil svojo društveno dolžnost s svojo aktivno prisotnostjo na občnem zboru 24. aprila, Ti ponovno kličemo: zavedna disciplina je predpogoj vsakega delovanja.

JOSIP VIŽINTIN, generalni tajnik

EMIL SEMOLIČ, predsednik

(VESTI IZ JUGOSLAVIJE)

Na pomladanskem velesajmu v Prazi razstavlja Jugoslavija kmetijske pridelke, proizvode lahke in težke industrije. Zadnje razstavlja Jugoslavija prvič v inozemstvu. Obiskovalci z zanimanjem ogledujejo predvsem razne stroje, mlatilnice, kamione, izdelke kemične industrije, steklarske, razne ruđe in kovine ter model generatorja za "Mariborski otok".

Ljubljana je sprejela proračun mestnega ljudskega odbora, ki doseže 405 milijonov dinarjev. Samo za zgradnjo stanovanj je določenih 365 milijonov dinarjev.

V LR Hrvatski je že nad 500 kmečkih obdelovalnih združenj: pripravljajo pa še nadaljnjih 138.

Jožefa Babič in njen mož sta zverinsko umorila svojega očeta oz. tasta, da bi se polastila njegovega premoženja. Svoj zločin sta pri spovedi povedala župniku Pavliču, ki ne samo da je zločin prikril, temveč je celo blagoslovil hišo zločincev, da bi odvrnil sum. Ljudska oblast je župnika obsodila na 9 mesecev zapora. Ta pravilna razsodba pa je razburila prebivalce Vatikana in ti so se razpisali o preganjanju vere in duhovnikov v Jugoslaviji.

Letos je določenih več kot 10 milijard dinarjev za železnice v Jugoslaviji.

Poročila pravijo, da so na tihem odšli na tihem iz Jugoslavije vsi diplomatični zastopniki novih demokracij. Niso pa s tem pretrgane diplomatične zveze med Jugoslavijo in ljudskimi demokracijami.

Primorske vesti

Velike investicije za napredek Primorske in Istre

V upravi ministrstva za novoosvojenega kraja v Opatiji je bila važna konferenca, na kateri so razpravljali o gospodarskih vprašanjih Slovenskega Primorja in Istre. Na posvetovanju je minister za novoosvojenega kraja Venčeslav Holjevac poročal, da je dodelila zvezna vlada Istri in Slovenskem Primorju poseben kontingent 170 milijonov dinarjev za izboljšanje preskrbe prebivalstva iz teh krajev.

Poleg tega bo zvezna vlada vložila velike vsote za obnovo Istre in Slovenskega Primorja. Tako bodo v Istri obnovili letošnjem letu 900 kmečkih hiš. Pala bo dobila za izgradnjo 90 milijonov dinarjev. Reka 78 milijonov itd. Vsega skupaj bo vloženi za obnovo teh krajev 370 milijonov dinarjev ter tudi potrebni material.

Poleg obnovitev bodo izvedli v Istri

velika dela kot železniško progo Lupoglav—Raša, ki bo dolga 52 km. Pri njeni gradnji bo sodelovalo preko 6.000 delavcev. Dalje bodo obnovili reško luko, za kar bodo investirali 12 milijonov dinarjev, za regulacijo Raše pa je odobrenih 50 milijonov. Za popravilo cest v Istri in Slovenskem Primorju je zvezna vlada odobrila kredit 67 milijonov dinarjev, za gradnjo cistern na Krasu pa 11 milijonov.

Poleg teh investicij zvezne vlade, ki znašajo skupno okrog ene milijarde dinarjev, je treba prišteti še sredstva iz republiških proračunov LR Slovenije in LR Hrvatske in investicije zveznih ministrstev. Zvezna vlada in Partija posvečajo Istri in Slovenskem Primorju veliko skrb, da bi se prebivalstvo v teh novo osvobojenih krajih čim prej zagotovilo boljše življenje, kakor pa ga je imelo v preteklosti.

FRANC ŠTOKA IN TOVARIŠI ZOPET NA SVOBODI.

Dne 10. marea so bili po odsluženih krivični kazni, na katero jih je obsodilo lani v novembru vojaško sodišče, izpuščeni na svobodo prvoboreci za pravice tržaškega delovnega ljudstva, tovariši Ukmar, Lavrenti, Franc Štoka, Sorfa in Solieri, člani stavkovnega odbora dvanajstdnevne stavke pred tremi leti.

Tovariši, izpuščeni na svobodo, so takoj zavzeli svoja stara mesta v prvih borbenih linijah Slovansko-italijanske ljudske fronte, mesta na katerih so potrebni zlasti sedaj v težki predvolivni borbi za zmago na junjskih volitvah. Na teh mestih bodo izpolnili kakor vedno svojo dolžnost.

PONAVLJAJO SE ČRNI DNEVI FAŠISTIČNIH POGROMOV

Sedanja rimska degasperijska vlada je ubrala svoje stopinje po poti fašizma. Vse kaže, da se glede Slovencev, ki smo ostali v Italiji, ponavljajo črni dnevi nekdanjih barbarskih fašističnih pogromov. Razbijaška sodba je v Gorici najprej preprečila Prašernovo proslavo. Potem so z bombami napadli prireditelje slovenskih planincev v Gorici. Napadalec, med katerimi najdeč v prvi vesti istrske begunce in fašistične prišleke, so čutili potuho oblastvenih organov. In zaradi tega nadaljujejo s svojim prostakim početjem. Zlorabili so zborovanje sorodnikov deportirancev v kinu "Odeon". Po končanem zborovanju so se pojavili poklicni teroristi, ki jih zelo dobro poznamo, saj so zmerom enj ter isti. Pričeli so loviti Slovence po ulicah, jih napadali, sramotili in pretenali. Med drugim so napadli trgovca Adolfa Klavoro, tov. Vero Rojčevco, nekega slovenskega profesorja. Hoteli so vdreti v trgovino Ivana Lebana ter v prostore zdravnika dr. Karla Rutanja. Poli-

cija je vse to mirno gledala in ni zaprla nikogar od napadalec. Mislite, da bomo sedaj verjeli izgovorom, češ da gre za neko neodgovorno manjšino? Motijo se oni, ki menijo, da bodo lahko nemoteno nadaljevali svoje nasilno početje. Na zborovanju Demokratične fronte Slovencev v Gorici so zborovalci ostro povzročitelje novega vala fašističnega terorja, ki ga organizirajo izrodki italijanskega barba in mirnim slovenskim prebivalstvom. Budno bomo opazovali, kako se bo še dalje obnašala goriška milicija. Naj opomnimo, da so vsi italijanski demokratični listi obsodili nizkotno početje goriških prenapetežev. Nasilje ne bo pomagalo, ampak pameten sporazum.

ZAKAJ NEPRAVILNOSTI V ODNOSU DO SLOVENSKE MANJSINE

Zastopniki Demokratične fronte Slovencev so se zglasili pri Goriškem prefektu in terjali pojasnilo glede mnogih nepravilnosti, ki jih kaže oblast v odnosu do slovenske manjšine. Protestirali so proti temu, ker ni v goriškem pokrajinskem odboru nobenega zastopnika Demokratične fronte Slovencev. Nadalje so terjali pojasnila zaradi tega, ker se predstavniki slovenskega tiska ne vabijo na tiskovne konference, sprožili so vprašanje volitev, ki naj se izvedejo čimprej v Doberdobi. Sovodnjah in Števerjanu. Govora je bilo tudi o slovenski šoli v Ločniku in pa o gostovanju Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta v Gorici. Goriški prefekt je izjavil, da se bo zanimal za ta vprašanja, ki jih za letos ne bo mogoče rešiti. Slišne izjave smo že večkrat slišali. Radovedni smo, kdaj bodo dejanja v skladu z obljubami.

Dr. A. Kirschbaum
Dr. Maria Kirschbaum
ZOBODRAVNIKA
LOPE DE VEGA 3271 T. A. 50-7387

Dr. Francisco José Cespa
DENTISTA CIRUJANO
Consultas de 15 a 20 hs.
Coronel R. Lista 5096
T. A. 50 - 5782

Reinaldo Wasserman
MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

DOCTOR

HINKO HALPERN

Specialist notranjih bolezni

Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure

SAN MARTIN 955 - 1 nad. - Dep. C

T. A. 32 - 0285 in 0829

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugia

Atiend: Lunes - Miércoles y Viernes

Pedir hora por teléfono

Defensa 1153

U. T. 34-5319

FRANC BEVK:

"Kaplan Martin Čedermac"

(Nadaljevanje)

Vstopil je s tihim korakom, kakor da se boji motiti, in obstal za vrati. Svakinja, ki je sedela ob postelji, ga je pogledala s solznim pogledom. Dvignila se je in mu tiho stisnila roko. Zdelo se je, da mu je hotela nekaj reči, a je nato molče odšla iz kamre. Tega se je Čedermac komaj zavedel, pogled je upiral v mater. Bilo mu je v trenutku jasno, kako je z njo. Koščena, blede, sinjkasta lica, a oči, kakor da so ji zagrnjene s sivo tančico; v dnu zenice ji je gorela poslednja iskra življenja. Ob tem pogledu ga je obšla taka dušna stiska, da je glasno zastokal; ni se vzdržal drgeta. Toda ni se ganil, ni spregovoril kakor da se boji motiti bolnico.

Slišala ga je, ko je vstopil. In četudi ga ne bi bila slišala, bi bila čutila, da je v kamri. Počasi, z muko je premaknila glavo in ga pogledala z napol ugasim pogledom. Poizkusila se mu je celo nasmehnuti, kakor vselej, kadar jo je obiskal, a se ji ni posrečilo. Le nekaj rahlega, komaj zaznavnega ji je spreletelo upali, mrliški obraz in takoj ugasnilo. Tako kot hušne svetel za-

rek preko mračne pokrajine. Le s težavo je odpirala veke, ki so ji lezle vkup kakor za večno spanje, in ga ni nehala gledati. Prsi so se ji burno dvigale pod odejo.

Po prstih je stopil do postelje in se nagnil nad njo.

"Kako je, mati?"

Zdelo se je, da se je zopet hotela nasmehnuti. Trudila se je, da bi spregovorila, a ji je le nerazločno grgranje prišlo iz grla. Stresnila je z glavo, kakor da bi mu hotela dopovedati: Ne morem! Suha, žinata roka, ki je ležala na odeji, mu je namignila, naj sede.

Ubogal je. Sédel je k postelji in prijel mater za roko. Njeni suhi prsti so se ga nemirno dotaknili, tiha blaženost se ji je razlila po obrazu. Bil je ganjen, nekaj časa ni mogel dvigniti oči, opazoval je njeno roko. Bilo je prvič, da je tako pozorno ogledoval. Z njo ga je družilo tisoč spominov. Nehote mu je prišlo, da jo je božal. V življenju si nista nikoli izkazovala tiste nežnosti, ki sta jo drug do drugega čutila. Zdaj pa mu je to prišlo

samo od sebe... Preteklo je nekaj minut v popolnem molku.

Moj Bog! To telo, ki je tako dolgo hodilo po svetu, je bilo zdaj brez moči. Včasih jo je popustila bolečina, tedaj je ždela kot napol v nezavesti. Bila je izmučena, predsmrten spanec ji je legal na oči. In kakor da njen duh neprestano preži v bojazni, da ne bi za zmeraj zaspala, se je zdaj pa zdaj zdrznila, veke so se ji odprle, oči so ji za trenutek zagorele v prejšnjem ognju. Samo za trenutek, že ji je mrak znova zastrl zenice. Kazno je bilo, da se z vso silo bori proti blodnjam, ki so ji prihajale.

"Kaj je, mati?" se je oglasil. "Ali hudo trpite? Ali česa želite?"

Ni mu mogla odgovoriti. Le z roko je naredila znamenje, da ničesar ne potrebuje. Začelo jo je dušiti, tedaj so se njeni prsti krčevito oprijeli sinove roke. Nenadoma, kakor strašno prebujena od neke misli, mu je pogledala naravnost v obraz, ustnice so se ji za spoznanje premaknile. Kazalo je, da bi mu bila rada nekaj povedala. Nagnil se je nad njo, z ušesom tik njenih ust, da bi jo slišal. Njene besede so bile rahle kot dih, kakor da so ji iz sanj prišle na jezik. Njihov smisel je ujel bolj s slutnjo kakor s sluhom.

"Martinac! Sveti oče so naši sveti Materi jezik odrezali... To ni pravično... To ni dobro..."

Samo to, z izrazom dušne bolečine na obrazu, in nič več. Čedermac je obšla vročina po telesu. Ali se materi blede? In vendar se ji ni bledlo. V tem trenutku so ji bile oči čisto jasne, duh buden. Dolgo zadrževane besede so ji prišle iz dna osuple duše.

Tedaj, ob materi, niti za hip ni bil ceniti njeno skrb, toda do dna jo je spoznal šele ta trenutek. Da, sam ostane na svetu. Priznal si je, da ga je bilo strah te osamljenosti. Toda ni smel kazati svoje ganjenosti in potrnosti.

"Tudi jaz sem že v letih in bom kmalu umrl", je božal njeno roko. "Ne bom doživel take starosti kot vi, mati. Potem se bova zopet videla. V nebesih se bomo razgovarjali v vseh jezikih in tudi po slovensko. Tega nam nihče ne bo branil; nihče, mati. Tam bomo vsi enaki. Tam boste zopet peli... Ali se spominjate, kako ste nekoč peli nam otrokom?"

Da gotovo se je tega še spominjala, a mu ni odgovorila. Kaj so bili zanjo spomini v tem hipu! Le rahlo, kakor da s tem pritrjuje njegovim besedam, mu je stisnila roko...

Gospod Martin se ni ganil od njene postelje, ni čutil ne utrujenosti ne lakote. Prišla je bila Katina, tiho jokala za vrati, pred večerom je zopet odšla. Bolnica se je ves čas težko borila s sapo. Da bi ji olajšal bolečino, jo je

GORIJO DOMAČIJE BENEŠKIH SLOVENCEV

Nase ljudstvo v Italiji vedno bolj čuti, kako se uveljavljajo metode iz žalostne preteklosti. V "demokratski" Italiji uživajo fašisti potuho in prostost zločinskih delovanj, varnostni organi se vedejo brezskrbno, so gluhi in slepi. Nov val terorja je zadivjal preko Slovenske Benečije. V mrzli zimski noči je zločinska roka zažgala domačijo zavedne Slovenke, vztrajne protifašistične borke, predstavnice Zveze slovenskih žena in Demokratske fronte Slovencev tov. Marijete Bledič, ki so ji fašistični zločinci pahnili moža v prezgodnji grob. Je mati dveh hčera, preživlja se z marljivim delom po vaseh v okolici Azle. Tisto noč je ostala v Azli pri znaneih, domo sta ostali hčerki 16 letna Irma in dveletna Mihaljka. Irma se je rešila s skokom iz prvega nadstropja, nakar je splezala po lestvi nazaj in rešila sestrico Milojko. Ogenj je bil podtaknjen v hlevu, od koder se je razširil na domačijo. Ko se je Bledičeva vračala domov, so jo šovinisti psovali in sramotili. In kaj so ukrenili karabinerji? Privoščili so si nesrečno pogorelko in jo ošteli, češ naj se ne izdaja za Slovenko in naj se ne zavzema za slovenske šole. Toda to nesramno ravnanje karabinerjev in požig ne bosta strla ljudi, kakor je Bledičeva. Požiganje slovenskih domačij doživljamo na tleh Slovenske Benečije po zlomu fašizma in v času čisto ponavljajočih se lepo zvenceh besed degasperjevskih oblastnikov. Upravljeno so se zglasili predstavniki Demokratske fronte Slovencev pri videmskem prefektu, ki so ga opozorili na trpljenje 60.000 beneških Slovencev ter zahtevali od njega, da se napravi konec metodam, ki se v ničemer ne razlikujejo od onih v času fašističnega razbojništva.

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"

C. Ramón Lista 565f - U. T. 64-1509

Juan Sopic e hijo

HORMIGON ARMADO

Coronel Domínguez 244

T. A. 652 - 0244

VILLA MADERO

SLOVENSKO ITALIJANSKA LJUDSKA FRONTA PROTESTIRA PROTI NEDE-MORHATIČNIM VOLILNIM PREDPISOM

Slovensko italijanska ljudska fronta je poslala R. Gaitherju, generalnemu ravnatelju za civilne zadeve v Trstu, protest proti nedemokratskim volilnim predpisom ter njihovemu nepravilnemu izvajanju. Hkrati s protestom je sporočila konkretno predloge, ki bodo v primeru upoštevanja zagotovili pravi potek volitev ter preprečili potvarjanje prave volilne volje. Ali homo tudi to pot naleteli na gluha ušesa? Dobro vemo, kakšen je namen pristranskih volivnih predpisov. Dvojni volilni postopek kaže težnjo, da bi se v Trstu samem uveljavile le najmočnejše skupine, po vaseh pa naj bi prišle do besede tudi najznejše reakcionarne skupine. Sum vzbujajo tudi silno pristranski postopek pri imenovanju volivnih komisij. Med 54 člani in namestniki so le trije Slovenci, ostali pa Italijani. Značilno je nadalje, da ne navađa zadevni ukaz, kakšne so naloge in pravice predstavnikov list. Na ta način naj bi bila predstavnikom posameznih strank onemogočena kontrola nad potekom volitev. Tržaško delovno ljudstvo pa se bo borilo proti takšnim metodam.

RAZNE NOVICE

PODGORSKI mladinci so gostovali s svojim "Jurškom" na Doberdobo. Podgorski mladinci so svojo nalogo lepo opravili. Njihovemu zgledu hoče slediti tudi doberdobska mladina.

V MIRNU je telovadno društvo odprlo dobro opremljeno telovadnico, ki so jo preuredili mirnški mladinci s prostovoljnimi delom.

V TRSTU so splovili v ladjedelnici sv. Marka novo 360 tonsko tovorno ladjo. s hitrostjo 12 vozlov. Ladjo so zgradili delavci omenjene ladjedelnice, ki so lahko ponosni na svoje delo.

V STANDREU smo proslavili stoletnico Prešernove smrti. Dvorana pri Lutmanu je bila premajhna, da bi sprejela vse ljudi.

HERRERIA DE OBRA HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729

U. T. 741-4520

V PETEJAKU v Slovenski Benečiji je umrla zavedna Slovenka Juša Marisa, doživela je starost 67 let.

KRITIČNE ČASE preživlja tržaška konoplarna. Delavci delajo samo 48 ur tedensko. Delavci in delavke zaskrbljeno gledajo v bodočnost.

275.628 prebivalcev šteje Trst. Od tega jih je 272.440 stalno naseljenih.

NA PROSEKU so proslavili 100 letnico smrti največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Nastopili so domačini z deklamacijami, recitacijami, prizori ter solističnim in zborovskim petjem.

V STANDREU je umrl najstarejši duhovnik goriske nadškofije, župnik Josip Kosovel. Doživel je častljivo starost 91 let. V Standrežu je živel in deloval 53 let. Med razšani ni imel sovražnikov, ker je pravilno razumel svoje duhovniške naloge. V časih najhujših fašističnih preganjanj je kot zaveden Slovenec branil slovensko ljudstvo. Vso mlajšo generacijo je naučil čitati in pisati v materinskini. Tudi na smrtni postelji je pokazal 91 letni starček, da je zvest sin svojega slovenskega ljudstva.

V PEVMI je bila proslava stoletnice smrti našega največjega slovenskega pesnika Fr. Prešerna. Na sporedu so bile recitacije Prešernovih pesmi in spominski govor. Domači pevci so ubrano zapeli "Zdravico" in "Pod oknom".

Društveno delovanje pri **SV. LUCIJI OB SOČO** v okviru društva "Padli antifašisti" je zelo žvahno. Pevci so povezani v svojem nevskelem zboru. Njihovo prosvetno prizadevanje dopolnjujeta dramski in godbeni odsek.

FIDIOS FRESCOS de NATALIO DOMINI

Bazarco 3425

U. T. 50-8917

BAZAR "DANUBIO" D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902

U. T. 59-0835

Prevozno Podietje "GORICA" Lojk Franc

Villarreal 1476

U. T. 54-5172

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550

Buenos Aires

V PODGORI smo dosegli lep uspeh z Lipahovo ogro "Glavni dobitek". Bregantova dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Igralci so pokazali, da so se pod spretnim vodstvom dobro pripravili. Goriški organi so delali velike sitnosti; glede dovoljenja, ki smo ga po vztrajnem prizadevanju le dobili. Na vsak način je obnašanje organov na goriški kvesturi zelo sumljivo.

NA BLOKU V SENTPETRU pri Gorici sta se sestali jugoslovanska in italijanska komisija, da določita novo razmejitevno črto na odseku od Šempetra do severne postaje v Gorici. Ta odsek je zelo delikaten in bo treba tukaj izvesti nekatere spremembe.

PREBIVALCI GORISKEGA RAFRITA so slovesno proslavili ustanovitev svoje kmečke obdelovalne zadruge, ki so ji dodeli ime "Novi Gorica". Je to že sedemnajsta zadruga te vrste v goriskem okraju pod Jugoslavijo. Za ustanovitev podobnih zadrug se pripravljajo tudi v Biljah, Bukovici in Vrtojbi.

V TRSTU so umrli 25 letni Franko Obersnel, 64 letna Frančiška Štoka, 67 letna Josipina Lokar, 56 letni Alfred Smerdu, 73 letni Henrik Rožič, 68 letna Ivanka Starec, 72 letna Ana Brus., poročena Čuček, 7 letna Karolina Ferluga vd. Škerl, 74 letni Anton Sudič, 20 letni Ivan Milkovič, 78 letna Marija Mis in 69 letna Klotilda (lejšič), 83 letna Sirotič Ana, 69 letna Požar Ivanka, 73 letni Ivan Žiberna, 68 letna Frančiška Magajna vd. Cerligoj, 65 letni Čebulec Anton, 51 letni Guido Brajda, 55 letna Ivanka Rode, 73 letna Jakovina Sudič, 59 letni Franc Jordan, 75 letni Anton Čok, 89 letna Ivanka Bubnič in 75 letna Marija Krejčič.

V GORICI so umrli 47 letni trgovec Avgust Erzetič, 84 letna gospodinja Adrijana Brešan, 76 letna gospodinja Srebrnič vd. Brumat, 67 letni delavec Bregant Anton, 84 letna gospodinja Francka Gasparin, 66 letni kovač Edmund Pertot in 48 letna Rozalija Lazar.

RESTAURANT MIRO MERKUZ A

LORIA 472

TRGOVINA JESTVIN "TRST" STANKO MIHELJ

Charcas 3120

U. T. 72-4957

obrnil z obrazom proti oknu. Skozi zaprašene šipe je zdi pa zdaj zastrmela v jesensko sonce, ki se je medlo pretakalo čez pobočje, v drevje, ki se je zgibalo v sani. Čedrmacu se je neizmerno smilila. Sočutje mu je zamamilo vse druge občutke. Misel se mu je tu pa tam pomudila le pri kakem spominu, ki je bil združen z materjo. Minute so mu notekale v tihi molitvi. Ni več molil, da bi mu Bog še ohranil mater; storiti bi bil moral čudež. Prosil ga je, naj jo čimprej reši trpljenja.

Zočilo se je. Brlevka je medlo gorela, sence so trepetale na stenah. Zunaj je šumelo listje, zdaj pa zdaj je veja udarila ob vejo. Včasih je zadremal, molitev mu je umrla na ustnicah in se je izgubila v tihoto. Bil je do kraja izmučen. Kadar koli je potišala materina sapa, se je zdrnil in preplašen odprl oči. Še je živela...

Občutil je žejo, v grlu ga je žgalo od suhote, a se ni dvignil, da bi popil kozarec vode. Z materjo sta se sporazumevala le še z znamenji. Da ga ne bi bil mučil spanec, se ji je zazrl v blede obraz. Znova ga je obvladala čudovita nežnost do nje. V nedeljem svitu se mu ustnice venomer trepetale, kakor da tiho, vročično izgovarja misli. Od njenih poslednjih besed pa do te minute je preteklo le nekaj ur, a njemu se je zdelo, da so minila dolga leta. Nehote

se je spomnil tistega dne, ko je v črnem talarju stal pred njo, a ona ga je zgrabila za roke: "Martinac, preudari, še je čas..." Rada bi bila imela sina duhovnika, a tisočkrat žal in hudo bi ji bilo, ako bi bil nevreden služabnik Gospodov. Tega mu ni rekla, bral ji je v očeh. Odločil se je. Tedaj mu je iz globoke hvaležnosti poljubila roko, prvič in zadnjič v življenju... In pozneje, ko je bil še mlad, poln življenja, in ga je zli duh vabil na stranska peta. Saj je bila komaj misel, komaj grešen pogled, a mati ga je videla do dna. Tresočea se je stala pred njim: "Martinac, ali nisi prisegel Gospodu?" Zavedel se je, se osramočen oprl na steno in se razjoka! Vse mu je dala: ni skrbela le za njegovo telo, bala se je tudi za njegovo dušo.

In kakor da ji iz hvaležnosti vrača tisti davni poljub, je zdaj pritisnil ustnice na njeno uvelo roko. Bila je skoraj mrzla. Ponustila ga je potrtost, ki ga je prej mehčala in mu izvabljala solze. Sedel je kot omrtvičen, ji gledal v obraz, na posinile ustnice: kakor da od trenutka do trenutka pričakuje njenega poslednjega diha.

Zadremal je. V dremavici je zaslišal dolge vzdih, nato še enega. Potem je bilo vse tiho. Preplašen je odprl oči in pogledal bolnico. Ležala je vznak. Zdelo se je, da je hotela dvigniti roko do

glave, a ji je obstala na prsih. "Mati!" jo je poklical. "Mati, slišite!"

Pogledala ga je še enkrat z odsotnim, začudenim pogledom, kakor da je zastrmela že iz onega sveta.

Čedrmac je planil k vratom in na hodnik. Poklical je družino, ki je spala... Mati je umrla šele proti jutru.

Gospod Martin je že dolgo čutil, da mu pojemajo telesne moči in se ga kdaj pa kdaj loteva mrzlica. Posušil se je bil ko trska, obraz se mu je nagubal, toda bil je močne narave, pomagala mu je tudi železna volja, da se je vzdržal na nogah.

Po materini smrti bi ga bilo skoraj zlomilo. Noge so se mu tresle, le s težavo je opravljal službo, vzelo mu je spanec, lotevala se ga je mrzlica. Jedi niso imele okusa, občutil je le veliko žejo. Razburjal se je za vsak nič, venomer se je moral krotiti, a obenem je vedno bolj občutil krvavečo bolečino ob sreč. Bilo mu je, kakor da mu sree neizmerno veliko in težko visi v praznem prostoru in se bo vsak hip utrgalo.

Ali je zbolel? Ali je res zbolel? Vpraševal se je z začudenjem in grozo. V življenju je bil le redko bolan, same neznatne slabosti. Misel, da bo kot nebogljen starec Bog ve koliko časa

priklenjen na posteljo, mu je bila nad vse težak. Spoznal je, da telesne izčrpanosti, ki ga je obdajala, ne bo mogoče premagati le z močjo njegove volje. Treba bi bilo več, mnogo več...

Legel je vsak dan po rnaši in ni vstal do naslednjega dne razen po najnujnejših opravkih. Učival je le malo. Katina mu je kuhala pomirjevalne in krejpitelne čaje.

"Ali si bolan?" Dekle je preplašeno strmelo vanj. "Ali naj koga pokličem?"

"Saj nisem bolan," je odgovarjal osorno. "Kdo pravi, da sem bolan? Ljudem nikomur tega ne pravi! Utrudilo me je, zelo me je utrudilo, potreben sem nočitka. Če kdo vpraša po meni, reci, da počivam, in takoj me pokličite!"

Katina se ni upala ugovarjati. Bila je sama skrb. Z materino smrtjo se je bila sama po sebi izravnala napetost, ki je prej vladala med njima. Čedrmacem bistremu očesu ni bilo ušlo, da Katina ni žalovala le za materjo, ampak istočasno tudi za ljubavniško. Kljun jo je bil najbrž pričakal, kaj na klancu in za vedno razdril njeno sanje. Saj se mu je smilila, ki je bila ranjena do dna duše in ji tiste dni niso nehale teči solze; slednjice se je uravnovesila in se topo vdala. Prekakor je Čedrmac pričakoval. Postala je (Nadaljevanje.)

IZ LOMA NEGRA

Čutim si v dolžnost, da se včasih kaj oglasim v našem listu in potem njega pozdravim vse prijatelje in cenjene čitatelje "Slovenskega Glasa".

Več let je že preteklo, ko smo v Lomi Negri ustanovili naše društvo Svobodna Jugoslavija, v katerem smo bili vključeni vsi zavedni Jugoslovani. V društvu smo se čimbolj spoznali, postali res pravi tovariši in uspešno napredovali. Prirejali smo zabavne večere, plesne zabave in tudi kolikor je bilo mogoče pomagali smo našemu narodu v domovini, ki je toliko pretrpela v zadnji osvobodilni borbi.

Razmere pa so se v tem letu tudi med nami spremenile. Kakor v drugih krajih, tako se tudi tukaj v Lomi Negri nahajamo popolnoma razcepljeni in naše, prej cvetoče društvo kaže danes žalostno sliko. Ni več onega veselja in navdušenja, ki je prej vladalo med nami. Kdo je temu kriv? V prvi vrsti sami, ker se ne razumemo, a krivi so pa največ oni, ki sejejo sovraštvo in s tem povzročajo cepljenje naših vrst. Sramota je, da danes blatimo drug drugega, ki smo si bili do včeraj tovariši. Čemu se vtikati v spor, ki ga mi ne moremo rešiti. Boli nas vse zavedne Jugoslovane, da se blati naše narode in njihove voditelje ter da se o njih širi nesramno in lažljivo propagando. Kako more človek blatiti narod, ki se je junaško boril v zadnji osvobodilni borbi, strmoglavil fašizem in bil v ponosu nam Jugoslovanom, ki se nahajamo daleč od domovine.

Iz pisem, ki jih prejemamo od svojcev iz naše domovine, razvidimo, da so vse obtožbe gorostastna laž in nerazumljivo je, kako morejo naši ljudje v tujini nasedati vsem lažem in klevečam ter obsojati voditelje jugoslovanskih narodov. Partizani, ki so z žrtvami in krvjo zmagali, so jih volili in postavili na vodilna mesta in ako so res kaj zgrešili, oni naj jih tudi sodijo in dajo po delu plačilo. Mi iz tujine jih ne moremo in ne bomo sodili.

Skrajni čas je, da bi se sporazumeli in ustavili ponovno na poti edinstva. Prenehati je treba z razširjanjem laži in vsakim napadanjem. "Jugoslavenski Iseljenski Glas" naj bi nehal z razširjanjem ostudnih laži, kajti njegovo vsebino ne moremo več primerjati

miti z ono, ki je v ustaški "Svobodni Sloveniji".

Tovariši, ostanimo zvesti sinovi našega naroda, podpirajmo in širimo edino naš napredni tisk, okrepimo spet naše organizacije in delujmo v skladu naših pravil in zakonov gostoljubne republike Argentine.

Kakor po vsem svetu, tako se tudi v Lomi Negri najdejo obrekljivci in žaljivci. Ta je namreč nek N. K. (Ničkoristi in Kukavica), ki je mene napadel v številu 28 "J. I. Glasa".

Člankar piše, da je bil pri meni tov. Oguič iz Buenos Airesa in da sva tu v Lomi Negri organizirala sestanke, na katerih smo širili neko propagando. Seveda so pridane še druge razne laži in ostudne psovke.

To je vse lažnjiva propaganda divizionističnih elementov, kajti popolnoma mi je neznano o sestankih, ki jih N. K. omenja. Tov. Oguič je prišel v Lomo Negro po zasebnih opravkih, in sicer glede nakupa cementa. Po teh opravkih je že parkrat dospel sem. Ob zadnji priliki me je tudi obiskal, ki pa ta obisk ni bil namenjen v svrhu nobene propagande.

Nesramni in lažnjivi N. Kukavica, ki ga tu prav dobro poznamo, je izkoristil Oguičev obisk in načelkal one laži v J. I. G. Sedaj sem še bolj trdno prepričan, da kar objavlja ta J. I. G.

KROJAČNICA
CIRIL PODGORNİK
Tinogasta 52*

TRADUCTOR PUBLICO
Esloveno, servio-croata, checoeslovaco y demás idiomas europeos.
Extracciones de partidas para jubilaciones.
San Lorenzo 937, Rosario (Sta. Fé)

RADIO
Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje
JAKOB KREBELJ
CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest)
Tel. števil. 54 - 4650

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI
ANDREJ BOŽIČ in **SIN**
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

RESTAURACIJA
"PRIŠKODNIKU"
Kroglišče in Keglišče
Jožef Škodnik
Rosasco 2652 U. T. 59-8995

so zame nesramne laži. Dopis iz Lome Negre mi je to v dokaz.

Mesto blatiti poštene ljudi, naj bi si rajši položil roko na prsa, gospod N. K., a tako močno, da bi si izbil iz sreča izdajaleca Mihajloviča, ki si ga je svoječasno postavil na prsa in se z njim slikal. Obenem naj tudi z roko na prsih reče: "Moj Bog, odpusti mi, saj ne vem, kaj delam." Teško pa bi bilo odpustiti grehe takim izdajalcem. Tudi ti ljudje ne najdejo več mila, da bi si oprali svoje zamazane in lažnjive jezike.

Priporočal bi tudi, naj se člankar podpiše s pravim imenom, da ga tako spoznajo vsi rojaki in da bodo vedeli, kdo so elementi, ki sejejo razdor.

Marko Golobič.

***

Tov. Marko Golobič tudi piše: Sporočam, da sem prejel od brata pismo, v katerem mi javlja o nesreči, ki se je pripetila v vasi Krašnji Vrh pri Radovici (Metliki).

FABRICA DE MOSAICOS
ALBERTO GREGORIĆ
Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

Quesería y Fiambresía "LA IBERICA"
de Cuervo y Fernández
Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50 - 8563

ZELEZOBETONSKO PODJETJE
FRANC URŠIČ
Mercedes 1764 T. A. 69 - 1567
Buenos Aires

KROJAČNICA
Franc Melinc
Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356
Buenos Aires

MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"
PETER JONKE
Lastnik:
Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.
PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA

JEKŠE EKTOR
MIZARSKA DELAVNICA
Dr. Luis Belaustegui 4466
U. T. 67-3621

Dne 21. 3. t. l. je v eni noči pogorelo sedem gospodarskih posestev. Prizadeta poslopja so: Jožefa Režek h. št. 10, Magdalena Režek, h. št. 11, pok. Matija Cesar, h. št. 9, pok. Markota Režek, h. št. 29, Jožefa Savor, h. št. 18, Franca Golobič, h. št. 15 in Ane Rus, h. št. 35.

Vsa poslopja so do tal pogorela. Ogenj je uničil tudi več skednjev drugih posestev ter veliko klet, v kateri so vaščani spravljali vino. Pogorelih je 24 streh. Požar je nastal ob 4. uri zjutraj.

Kar ni uničila vojna, je prebivalec Krašnjega Vrha uničila velika nesreča ali zlobna roka. Priskočimo na pomoč ubogim nesrečnežem in pomagajmo jim!

MERCADO
"Las Magdalenas"
CARNICERIA — RAUBAR
Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
Pripravljeni prostori za kroglanje
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 **MUNRO**

TRGOVINA JESTVIN
Srečko Turel
*
TRELLES 1402 U. T. 59-4104

Foto - Arte MARCOS
Najpopularnejša na Dock Sudu
Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO
Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ
Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče
PODGORNİK FRANC
Warnes 2113 **La Paternal**

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIĆ
España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
T. E. 757 - Santos Lugares - 271

SLOVENSKA BABICA
Filomena Benes de Bilek
LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

Stavbinska Kovača
G. STAVAR & K. KALUZA
Laprida 2443 **Florida, FCCA**

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América

Sección **YUGOESLAVA**

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoestavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoestava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

Poziv na vpisovanje državljanov F. L. R. Jugoslavije

Z ozirom na člen 11 Pravilnika za izvršitev zakona o državljanstvu FLRJ od 25. januarja 1946, obveščajo se vsi državljani FLRJ, da se obrnejo na Poslanstvo FLRJ v Buenos Airesu, ulica Charcas 1705 z zahtevo, da bodo vpisani v državljanski knjigi FLRJ v inozemstvu.

Potrebno je, da vsi državljani izpolnijo v triplikatu formular prijave, katerega dobijo na Poslanstvu FLRJ v Buenos Airesu.

Prijava se mora spisati na pisalnem stroju ali z dobro čitljivo pisavo v našem jeziku. S prijavo je potrebno dokazati, da so navedeni podatki resnični in točni. To je lahko potni list, krstni list, poročni list, domovnica ali podobno.

Prijave so proste vsakih pristojbin.

OMENJENO PRIJAVLJANJE DRŽAVLJANSTVA JE OBVEZNO ZA VSE JUGOSLOVANSKE IZSELJENCE.

POS LANSTVO FLRJ V BUENOS AIRESU

Penicilin se lahko skrrije pred kraškimi brinovcem

STROKOVNJAKI BI SICER TEMU OPOREKALI, TODA "LJUDSKI GLAS JE BOŽJI GLAS"

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Brinova jagoda ima rdečkasto rumeno meso. Če jo žvečimo, je najprej sladko, potem pa postaja vedno bolj grenka. Vse močnejše sestavine vsebuje: sladkor, kofein, smole, hlapljiva olja. Stari župnik Knajp priporoča vsem, ki imajo slab želodec, da žvečijo brinove jagode, in sicer štiriindvajset dni zaporedoma. Začnemo prvi dan s petimi jagodami, potem pa vsak dan po eno več, tako da vzamemo 12 dni petnajst jagod, potem pa vsak dan eno manj. Tudi meni Knajp, da je brinovec priznano zdravilo za želodec in proti prehladu.

Pravijo tudi, davzamejo brinove jagode slab duh iz ust; brinje da žene vodo iz človeka — zato so ga zelo cenili proti vodenici. Na vinu kuhano brinje ozdravi kašelj, je dobro za krče v črevesju; brinje odstrani oteklino. In še nas uče stare knjige in ljudska izkušnja: brinovo olje zdravi vodenico, zlatenico, bolečine v želodcu in mehuru, pa pij ga po kapljicah ali pa si z njim drgni obolelo mesto. Pravijo, da ga ni boljšega proti glitnam kot je to olje po kapljicah na vodi, če ga drgneš po koži telesa, kjer te znotraj dražijo nesrečne gliste.

Že Valvazor ga je cikal

Znameniti zgodovinar Valvazor pravi v III. knjigi svojega znamenitega dela Slava

STAVBENI KOVAČ
FRANCOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

MECANICA y ELECTROTECNICA
E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

VUGA ALFONS

KONTRATIST STAVBINSKIH
CEMENTNIH DEL

Specialist v cementnih ogradjih
in stopniščih

Se priporoča rojakom

ESPINOSA 2576 — T. A. 59 - 6772
Buenos Aires

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram
DONATO ALVAREZ 2288

Buenos Aires

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela

Segurola 1608-14 U. T. 67 - 6259

Buenos Aires

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigro.

Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recreosa in nazaj

Lastnika

BRATA ROVTAR

Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589

Río Carapachay

Vojvodine Kranjske, da so naši predniki — saj je takrat Kranjska obsegala ves primorski Kras — stresali v sode grinove jagode in na njih nalivali vode. To vam je bila pijača, ki je rezala v jezik, dišala po brinju in odžejala, posebno poleti, da je bilo veselje. Kolikor so odpili pijače, toliko so na vrhu nalili nove vode, in dobre pijače zlepa ni zmanjkalo.

Če te je v prejšnjih časih, bilo je to še pred prvo svetovno vojno, prišel kdo obiskat s Krasa v Trst, nikoli ni bil v zadregi, kaj naj ti prinese v dar; staro "cilerco" pravega domačega brinovca in če si imel glisčave otroke, še steklenico brinovega olja, pa je bil gost vedno dobrodošel. Saj si ga lahko kupil v trgovini, toda nikoli nisi vedel, kaj se je prav za prav še kuhalo poleg brinje v kotlu.

In če hočeš prav dobro prekaditi meso, da bi dišalo kot pečenka na angleški pojedini, nikoli ne bo pravi gospodar pozabil, da bo prekadel meso z brinovim dimom. Ali ko tlačijo zelje, bo dobra gospo-

dinja poleg soli vedno vrgla nekaj brinovitih jagod pod noge tistemu, ki tlači zelje. Ponekod dodajo te jagode tudi v pečenke, posebno gosti so baje zelo dobre in okusne, če med vse dišave pridamo še nekaj brinovih jagod.

Tak je torej brin in take so njegove dobre lastnosti. Toda nehvaležnost je plačilo sveta, na gmajni, kjer že raste od davnina, mu vzamejo domovinsko pravico, ščitijo gmajno, brin posekajo, še prav izkopljejo ga in dostikrat dajejo njegov les in veje in jagode toploto v apnenici, kjer zgo njegovo tovarišico kraško skalo v apno. In še v ognju pokaže svojo moč, kadí se z gostim črnim dimom. ("Ljudski tednik")

OVARNA POHISTVA
VINKO ROGELJ

BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-0134

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA
JESTVIN

"TRIESTINA"

Lastniki:

KUKANJA in BRATA GEC

25 de Mayo 2606 CORDOBA

Kadar se želite naužiti čistega kordobskega zraka in se v miru odpočiti, obrnite se na

Hostería "LOS ALPES"

lastnik Peter Jonke Río Ceballos
Cordoba

Postrežba izvrstna in zmerne cene

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

BUENOS AIRES

Gutenberg 3360

T. A. 50 - 3036

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenidi San Marín

RESTAVRACIJA

IVANČIČ RUDOLF

Añasco 2622

TISKARNA
Rudolf Zivec

SARMIENTO 40 Caseros

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

Bar "Munich"

Peter Rojc

Especialidad en Repostería

Té-Copetines

a una cuadra del barrio

VILLA DEL LAGO - CORDOBA

Ferdinand Cotič

Trgovina z železino

Lope de Vega 2989

U. T. 50-1383

Zobozdravnika

Dra. Samoilović

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

SLOVENSKA JURIDIČNA
PISARNA

Odkodnine, Odslovitve, Nezgode,

Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije

Uradne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

(Nasproti Obelisku) Escritorio 823

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES"

Hostar Antor

Triunvirato 4223

U. T. 51-0732

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

T. A. 50 - 6228

Krojačnica "Gorica"

Franc Leban

WARNES 2191

Buenos Aires

Nasproti postaje La Paternal

T. A. 59 - 9357

Franc Šteka
STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

PRODAJALNA TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revij,
sladčic ter raznovrstnega moškega
in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO

Avda. Francisco Beiró 5709

VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

Krojačnica
LEOPOLD US

Avda. FRANCISCO

BEIRO 5380, D

T. A. 50-454

VILLA DEVOTO

Krojačnica Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

T. A. 59 - 1236

RUDOLF KLARIČ
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

Talleres Gráficos "CORDOBA" — Gutenberg 3360 — 20-IV-1949